

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre . . . 12 kor. || Félévre . . . . . 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ || Negyedre . . . . . 3 „

LAPTULAJDONOS:
IHÁSZ GYÖRGY örököse
FELELŐS SZERKESZTŐ:
HEJCMANN REZSŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VIII., József-körut 72. □ Telefon 84-81
Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Előfizetési felhívás a

„Vendéglősök Lapja“

1916. XXXII-ik évfolyamára.

Bizalmasan szólunk a magunk ügyéből azokhoz, akikhez régi és erős kötelékek fűznek: olvasóinkhoz, a mi szeretett közönségünkhöz.

Immár **harmincegy éve**, hogy öröklői vagyunk iparunknak, védve szakértársaink érdekeit s terjesztve közöttük a szakismereteket. Mindenkinek tanácsadója ez a lap, s egyszersmind fegyvere is, ha méltatlanságok és jogtalanságok ellen kell védekeznie.

Eppen ezért nélkülözhetetlen minden vendéglősre ez a lap, amely az igazságnak bátor hangoztatója föl és lefelé, amelynek csak egy érdeke, egy törekvése van, s ez az, hogy a **vendéglős ipar fejlődésének minden feltetele megszereztesse.**

Harmincegy éve küzdünk ezért a célért s munkánk, hála Istennek, nem volt gyümölcstelen. Hogy a társadalomban és a politikai körökben iparunk iránt méltányosabb felfogás kezd lábra kapni, ez nagyobbára a „**Vendéglősök Lapja**“ érdeme, amely minden alkalmat megragad, hogy szakmánk iránt rokonérzést keltsen s kivánalmaink közhasznosságáról és jogosságáról meggyőzze a kormányzókat és törvényhozókat.

Hogy iparunk felvirágzására lapunk oly fontos feladatot mentől hathatóssabban teljesíthesse, szükséges, hogy a vendéglősök nagy számmal sorakozzanak zászlónk alá, mert ez ad lapunknak erkölcsi súlyt és anyagi erőt. Kérjük tehát tisztelt olvasóinkat a további támogatásra, **előfizetésük és hátralékuk mielőbbi beküldésére**, melyre jelen számunkhoz címzett utalványokat mellékelünk.

Hazafias üdvözlettel a

„Vendéglősök Lapja“
kiadóhivatala.

Ujév reggelén.

Elhagytuk az ó esztendőt
S beléptünk az ujba;
A reménység oltárait
Építhetjük újra.
Kialudt sok csilagunknak
Vessünk siri ágyat,
Szemfödőül boruljon rá
Egy nemzeti bánat.

Fájó szívvel nem bucsuzunk,
Hisz csak könnyet termelt!
Egy-egy virág az örömből,
Ugy mint régen hegyen-völgyön
Jaj, kinek is tellett!
És ha nyílt is egy-egy szála,
Az is könyből támadt . . .
Koszorunak fonogattuk
Szép hazánkért elvérező
Hősnek, katonának.

Szorosabbá fonódjon hát
Szívünk, karunk egybe!
Világító őrtüzei lesz
Majd hősök lelke.
Bevilágít az új évnek
Szántatlan útjába . . .
Legyen termőbb, virágosabb,
Az Istentől megáldottabb
Az új barázdája . . .

Boldog újévet!

A boldogság és az újév rég megszűntek egymástól elválaszthatlan fogalmakként szerepelni 1914. 1915. 1916. a világháború immár három esztendejének rettentő borzalmait örökíti meg. Azt kívánjuk aggódó és reménykedő szívünk minden bizakodásával, hogy az 1916. év csakugyan boldoggá tesse megint az egész világot, azzal, hogy meghozza a vágyva várt békét.

Az a sok nehézség amivel mi is küzdödni kénytelenek voltunk és vagyunk a magunk élethivatása körében, bizony könnyebben legyűrhető, elszenvedhető, eliminálható lett volna a vendéglősök és szállodások körében is. Csakhogy, sok mindennek nem lett volna

szabad megtörténni; sőt ha egy és más meg sem történt volna, ha mindazokat az országos szervezeteket békés időkben kiépítettük volna, amely szervezetek a közgazdasági életnek és a közéletnek mentális életelemei a békében és a háboruban egyaránt, úgy boldognak jelezhetnők a most ránk hajnaladó ígért esztendőt is!

Iparágunkat is oly igen sujtó mennyi lelketlen visszaélés lett volna lehetetlenné téve, ha minden érdekeltség, a maga jogos érdekei szerint szervezve végezhetne volna hivatását. Ez esetben a mi szempontunkból is, az aki elad és az is aki vásárol, a maga szervezetének megvédett és felülről is istápoltt szervezetsége révén rég megtalálta volna egymás kezét, mintahogy áldozatkészségünkben meg is találta mindott, ahol a haza védelméről volt szó!

Gazdasági és áruforgalmi rendszerünk minden hibájára most legalább arcpirítóan rávilágított a világháború! Az 1916. év, a béke csiráját magában hordó nehéz korszakunk oly sokat ígérő éve, már most meg kell hogy szervezze az ujjaépítés, az átszervezés, de a tisztogatásnak is üdvös munkáját.

Ebben a hitben, tudatban és reményteljes meggyőződésben kívánunk t. tagtársainknak, olvasóinknak, barátainknak és nagyszámú tisztelőinknek igaz szívből eredő Boldog Ujesztendőt! Tegyük meg mink és mások is a hazában valamennyien törhetetlen köztelenségüket, mint ahogy megteszik azt a világ minden tájékán küzdő és diadalmaskodó magyar véreink, úgy aztán bizvást boldogabb is lesz ez az esztendő, amely békét hivatott hozni, mint volt bármely év a világ teremtésének eltelté óta!

Mi lesz a háború után?

Erre a kérdésre annyiféle választ lehet adni, ahány gondolkozó embere van Hunniának. Azt mindenki sejtí, hogy másképp lesz, mint volt ezelőtt.

A háború sikeres befejezése részünkről annyi dagadó reményt támaszt, hogy azt készpénzzé váltani legnagyobb magyarjainknak is nehéz feladat lesz. A fejét vesztett család visszavárja apját, a mennyasszony vőlegényét, az adós hitelezőjét, a becsukott

korcsma kinyitó gazdáját, a megürült gazdaság vezetőjét, a különféle műhely mesterét, az elhagyott hívők papjukat, a megürült katedrák tanárait, de legjobban várják az édesanyák hős fiaikat.

Szóval mindenki vár valakit vagy valamit a háboru után. Azoknak, kik elesett hősöket várnak vissza, keserves, szomorú csalódásuk lesz, de viszont nagy örömlés azoknak, kik az elvesztettnek hitt apát, férjét vagy fiút újra viszontláthatják és szerető keblükre ölelhetik.

Az is megeshetik, hogy a hivatalosan elűntnek kimutatott férj visszajön valamilyen fogságból és édes hitestársa mellett más törvényes férjet talál. Hogy ezt a házassági kérdést, miként lehet majd megoldani, azon sok furfangos fiskális törheti majd a fejét. Lesz még furább dolog is: a halottaiból föltámadt s visszatért örökös, pörölni fogja az osztályt nélküle megejtett társait és új hagyatéki tárgyalást kér, hogy vagyoni jogait a bíróság előtt érvényesíthesse.

De ezek csak magánjogi kérdések, melyek úgy ahogy orvosolhatók lesznek utólag is, de mi lesz a közjoggal, a politikával, a választójoggal és a nők egyenjogóságával. Hiszen már manapság mindenhová nőket alkalmaztunk a hadbavonult férfiak helyett. Hivatalok, irodák, táviró, posta, telefon, villanyosok, patikák mind tömve vannak a jókedvű, szorgalmas és igyekvő hölgyekkel, akik, ha nem is tökéletesen pótolhatják a nagyobb energiájú, nagyobb munkabírással, több ítélőképességgel bíró, fegyelmezettebb, több tapasztalatra és sokoldalú tudásra támaszkodható férfialkalmazottakat, mégis nagy szerepet játszanak és erősen tért hódítanak a világháboru forgatagában felmerült munkákészhiány pótlásánál és jogos reményt támaszthatnak, a jövő intézésében befolyó nagyobb és állandó szerepkör elnyerése iránt.

Mert hát a veszteség listza háboru utáni, végső megállapításánál sokkal nagyobb szám fog jelentkezni, a mostanában csak hozzávetőlegesen és az ellenséggel szemben jogosult, a kisebb összeg felé hajló, megszámlálásánál azon dicső hőseinknek, akik a titáni harcban életüket vesztették szeretett, drága hazájukért s akiknek teljes pótlását csak évtizedes sikeres fajszaporulat alapján remélhetjük.

Nem zárkozhatunk el tehát attól, a háboru után okvetlen bekövetkező szükségétől, hogy mindazon tereken, ahol eddig a férfi kéz által végzett munka eredményesen és célszerűen a nőkkel is elvégezhető, ott nőket alkalmazunk és egyenlő helyzetet biztosítunk a férfiakéval, a nők által sikeresen elvégzett munka eredményéhez képest, a nők számára is.

Igaz ugyan, hogy a jövő magyar nemzedék zaporodásában, első sorban a nőnek mint családanyának jut a legfontosabb szerep, de ezt betöltheti akkor is, ha a férfiakat segítő munkájában mint önálló és kereső hitestárs jelentkezik.

Az önálló, kereső nő választói jogáról is lehet majd szó a háboru után, de e téren még annyira hátul állunk, hogy előbb a férfiak kisebb korhatárhoz kötött választó jo-

gát kell kivivnunk, amely azután majd meghozza a nők részére is a közügyekben befolyó, megfelelő jogosultságot.

A háboru utáni nagy perspektíva felszínre hozza a fiugyermekek fokozatos védelmét, a nagyobb jövővel összhangzó nevelését és kiképzését is.

A háboru utáni férfi nemzedéknek messze látónak, nagyobb szabású vállalkozónak és öntudatosabb hazafinak kell lenni, aki okosan tudja beosztani életének minden szakát és többet fog lerakni a nemzet szent oltárára, mint amennyit eddig követeltek tőle.

Az eddig 500 kilométeres látkörnek 1000 kilométerre kell kiterjedni és a szomszédos országok határainál sokkal messzebb kell keresni működésének körét.

A magyarság törekvésének a messze keleten kínálkozó, rokon nemzetek nyújtotta összeköttetéseket kell keresni, hogy nemzeti nagylétét minél erősebben megalapozhassa. A háboru után nem lehet hátránézni, csak előre.

A belügyek intézésében mindenkinek részt kell venni, hogy hazánkat a legmagasabb kultúra, ipari és gazdasági fejlettség oly magas fokára emeljük, mely biztosítsa neki minden népek tiszteletét és megbecsülését.

A magyar bátorságot, hősiességet és katonai rátermettséget, kiegészíteni kell fejlődő kulturával, iparral és minden népek jogait tisztelő helyes közgazdasági és külpolitikával, hogy minden nemzet ajkáról hangozzék, miszerint ne csak »ne bántsd, hanem tiszteld« is a magyart!

Hogy mi minden lesz még a háboru után, azt egy cikk keretében leírni nem lehet, de az általam előadottak nagy vonásokban hiven ecsetelik a jövő látképét.

Végezetül a mi szakközönségünk érdekeit is érinteni óhajtván, arra is kiterjeszkedem, hogy a háboru után a vendéglősökre is sok új feladat megoldása vár, mely tevékenyebb ügykört, nagyobb körültekintést és legfőkébb a jelenlegi nagy drágaság megszüntetését, vagy legalább annak jótékony enyhítését tüzi ki feladatásul. Ez pedig úgy érhető el, ha a vendéglősök is összeállnak és tekintélyes, vagyonos nagytüskületük s benne sok jeles szervező tehetséget, mint Glück, Gundel s többi tekintélyes urak közreműködése mellett, szerveznek egy oly beszerzési erős központot, mely úgy az összes italok, mint az élelmi cikkek jutányos, első forrásból eredő beszerzést biztosítani tudja s, amely a termelő gazdák tisztességes, polgári hasznuk megadása mellett, valamennyi kis és nagyvendéglős jól kiérdemelt hasznát és megélhetését is hosszú időre fenn tartani és megőrizni tudja. S. Gy.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénes hévívízű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatások, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak, főleg csuszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

A borvirágról.

A tulajdonképeni borbetegségek, melyek a bornak az elromlását, vagy legalább is ennek egyes alkatrészének a szétbomlását okozzák, baktériumok által idézettek elő. Gombák által okozott borbetegségek közül egyike a leggyakoribbaknak, ha nem is a legveszélyesebbeknek, a borvirágnak nevezett gomba. A borvirágos állapota könnyen felismerhető arról, hogy a megbetegedett bor felületén egy finom hártácska képződik, mely kezdetben alig észrevehető fátjol alakjában mutatkozik, mely aztán később fokozatosan egymás után mindig világosabban válik láthatóvá, míg végre vastag vonalakkól és redőkből bevont fehér bőrszerű kéreggé, takaróvá alakul át a bor felületén. Ezt a borvirághártját a borvirággombák nagymérvű felgyülemése és buja tenyészése idézi elő, melyeket Pasteur „*Micoderma vini*“ néven nevezett el. A borvirággomba sejtjei a mikroszkóp alatt ovális vagy hosszukás, tojásdad alakot mutatnak, melyek alakra és nagyságra nézve hasonlítanak az élesztősejtekhez, sarjadzás által szaporodnak és buja tenyésztésükön fogva egész sarjfüzereket képeznek.

A borvirággomba főleg a fiatal, sok fehérjét és kevés alkoholt tartalmazó borokban lép fel, különösen akkor, ha a levegő a borok felületéhez akadálytalanul juthat, mert a borvirággomba fejlődéséhez elsősorban nagymennyiségű levegő kívánatik meg. Eszerint a borvirág a borok felületén könnyen képződhetik, különösen borral félig telt palackokban vagy a nem tele hordókban.

A borvirággomba fejlődésére gátílag hat a szénsav jelenléte, innen van az, hogy az erjedő must, illetve borban sohasem szokott fellépni a borvirág; jóllehet, hogy az erjedés alatt álló borok mindig darabban vannak a hordóban és dacára ennek, a borvirág még sem lép fel az ilyen boroknál. Ebben az esetben az erjedésben levő borok feletti erjedési ürt szénsav tölti ki, tehát egyrészt emiatt, másrészt levegő hiánya miatt nem léphet fel az erjedő borban a borvirág, mert a szénsav jelenléte mellett a légköri levegő visszaszoríthatik.

Bizonyos mennyiségű koncentrált alkohol a borvirág fejlődését szintén visszaszoríthatja, így tehát nagyobb mennyiségű alkoholtartalom a bort a megvirágosodástól megvédi. Csak-hogy mégis bizonyos körülmények között maga az alkoholgazdag bor is könnyen megvirágosodhatik különösen akkor, ha a bor hosszabb időn keresztül nem lesz bolygatva, azaz nyugodt ászoklás alatt van és ha emellett ki van téve a levegő hatásának, valamint a magasabb hőmérsékletnek. Ilyenkor az alkoholtartalom a borok felületén párolgás által kisebbedik, folyton kevesbedik, amely körülmény azután mintegy előkészíti a talajt a nehezebb, erősebb boroknál és a borvirággomba befogadására, illetve ennek elszaporodására. Ilyen eseteket feltételezve, gyakran a borvirág a nehéz déli boroknál jelentékeny, egy centiméterig terjedő, vagy ennél is vastagabb réteget képez, ahol egyuttal a borvirágtelep alsó részén a magasabb alkoholtartalom befolyása alatt elhalkak és lassan, fokozatosan a hordó fenekére süllyednek.

Rendesen azonban a borvirág a megbetegedett könnyebb borok felületén vékony, átlátszó, minden erősebb vonás nélküli hártja alakjában mutatkozik, amikor is majd mindig erősebb ecetillat vehető észre, mivel ekkor egyidejűleg a borvirággombák mellett ecetbaktériumok is fellépnek, melyek okozói azután a sajátos ecetillatnak. A borvirág a borban lévő hígított alkoholt szénsavra és vízre bontja fel és innen magyarázható azután az, hogy a megvirágosodott bornak a felülete mindig alkoholszegényebb és gyengébb lesz. Ennek természetesen megint egy másik következménye az, hogy az ilyen megvirágosodott borok a többi betegségekkel szemben ismét fogékonyabbak szoktak lenni.

A borvirággombák fejlődésükhöz különösen sok fehérjeanyagot igényelnek és így ha ezt a borban kellő mennyiségben megtalálják, az ecetbaktériumok egyidejű fellépését meg is akadályozhatják, úgy, hogy bizonyos viszonyok mellett könnyű, fiatal fehérjeanyagokban gazdag borok, ép úgy, mint az extrakgazdag, nehéz déli borok — dacára az erős borvirágnak — a megcetesedés betegségébe hosszabb időn át nem esnek bele.

Maga a borvirág nem tartozik épen a veszélyes borbetegségek közé, vagyis ez nem olyan baj, mely a borok elromlását feltétlenül maga után vonja. A borvirágos bor könnyen kigyógyítható, ha idejekorán alkalmas eszközöket veszünk igénybe, ha a borvirágot mihamarabb eltávolítjuk és ha a borvirággombáknak fejlődését mielőbb lehetetlenné tesszük.

A borvirág, mint ismeretes előttünk, fejlődéséhez sok levegőt igényel, ezt tudva, szükséges mindenekelőtt a borokat a levegő szabad járásától megvédeni; ezt pedig legkönnyebben a boroknak a szabályszerű feltöltőgetése által érhetjük el; eszerint a boroknak a hordókban való szinigtartása, valamint a tele hordóknak erős beakonázása által a boroknak a megvirágosodását leginkább van módunkban megakadályozni. Vonatkozik ez természetesen elsősorban a gyengébb és könnyebb természetű borokra, melyek a megvirágosodás lehetőségének nagyon is ki vannak téve. Már az erős és alkoholgazdag boroknál a rendszeres feltöltőgetés, de különösen az erős beakonázás, — habár itt is előny jár ezen művelet — nem olyan elengedhetetlen kellék, mivel itt már maga a magasabb alkoholtartalom elegendő ok arra, hogy a borvirággombák továbbfejlődését megakadályozza. Általában, mondhatni, ha valamely bor 15% tőrfogat %-nál több alkoholt tartalmaz magában, úgy az közönséges viszonyok mellett már nem igen virágosodik meg. Vannak esetek természetesen, amidőn a 15%-nál erősebb borok is megvirágosodnak, de ez csak a ritkább esetek közé tartozik, mert hát tudjuk azt valamennyien igen jól, hogy nincs szabály kivétel nélkül.

Ahol azonban különösen a könnyebb boroknál a hordók szinigtartása nem teljesíthető minden körülmények között, mint pl. a tölték vagy eladás alatt álló boroknál, úgy ezeknél vagy a szénsav, vagy a kénsav igénybevételével tarthatjuk vissza a borvirággombát, azaz ezen két gombaölő szerrel védhetjük meg leginkább a félbenmaradt borainkat a borvirágtól.

Mondhatni, hogy a borok megvirágosodását a nem tele hordóknál általánosságban kénadás által, vagy átkénezzéssel akadályozzák meg, mivel a kénezés nemcsak biztosan hat, hanem mindenütt könnyen alkalmazható szer is egyúttal.

Habár abbéli törekvésünkkel, hogy a borunkat a borvirágtól kénezés által megvédeni iparkodunk, üdvös dolgot teljesítünk, azonban ezen eljárás különösen az eladás alatt álló boroknál mégis elvetendő, mivel a túlkénezés által a bor, mint ismeretes előttünk, az egészségre ártalmassá válik. Dacára annak, hogy úgy az új osztrák, valamint az új magyar bortörvény a kennek használatát a pincegazdaságban megengedi, mégis a túlkénezt bort úgy náruink, mint az osztrákoknál — mint az egészségügyi törvényekbe ütköző dolgot — kifogásolhatják, esetleg hibáztathatják. Miért is az eladás alatt álló borok túlkénezése feltétlenül kerülendő, ami annyival is inkább lehetséges, mert egészen csekély mennyiségű kénessav, amely a kennek az

előéleténél képződik, elegendő arra, hogy a különböző kártékony gombaszervezeteket, különösen a borvirággombákat megölje.

Ép így minden kifogás nélkül az eladás alatt álló borokat — főképpen ha azok nem egészen tele hordókban állanak — a borvirágtól szénsav segítségével is megvédhetjük és ezzel az eljárással törvénybe ütköző dolgot sem követünk el, miután a szénsavnak az alkalmazását maga a bortörvény is megengedi. Azáltal, hogy valamely hordóban a bor fölött levő ürt szénsavval megtöltjük, ezzel a levegőnek a borhoz való szabad járását mintegy egy csapásra megakadályozzuk és így a borvirággombáknak a fejlődését ezáltal mintegy lehetetlenné tesszük. A szénsavnak az alkalmazása a kímérés alatt álló boroknál a legtöbbször nemcsak fölszűrésessé teszi az egészségre ártalmas kénezzést, hanem az különböző irányban előnyös is lehet a borokra nézve.

Sz. B.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

Boldog újévet kívánunk tisztelt előfizetőinknek, hirdetőinknek és olvasóinknak. A kiadóhivatal.

Halálozás. Láng Emil, a Ritz-szálló igazgatója, 47 éves korában, házasságának 5-ik évében, rövid, de súlyos betegség után Budapesten meghalt.

A petroleum maximális ára Budapesten. A petroleum maximális árát szabályozó rendelet szerint a legmagasabb árak — a helyi pótlékok figyelembevételével — a közigazgatási hatóságok által megállapítandók és közzéteendők.

Ennek a rendelkezésnek megfelelően, Budapest székesfőváros tanácsa a kereskedelmi és iparkamara, az érdekelt nagykereskedők és a kiskereskedői egyesületek bevonásával a múlt héten értekezletet tartott. Az értekezleten a közgazdasági ügyosztály vezetője: dr. Vita Emil tanácsnok elnökölt. A Füszer-, Vegyes- és Kiskereskedők Országos Egyesületét dr. Strasser Sándor titkár képviselte.

Beható tanácskozás után a budapesti árak a következőképp állapították meg:

Nagykereskedelmi árak a kiskereskedők részére: a nagykereskedő raktárában átvéve, hordóston, 100 kg. tisztasúlyban: vagonvételnél 52 K, 5000 kg.-on felüli vételnél 52.50 K, 5000 kg.-on aluli vételnél 53 K; a kiskereskedők üzletében szállítva minden tétel 1.50 K.-val drágább.

Kiskereskedői árak a fogyasztók részére való eladásnál: 1 kilogramm 58 fillér, 1 liter 48 fillér.

A »ramslit« szerencsejáték. Az utóbbi időben mind gyakrabban történtek följelentések és büntetések a ramsli játék miatt, amelyet abban a hiszemben, hogy nem tartozik a tiltott szerencsejátékok közé, több kávéházban játszottak. A rendőrség azonban szerencsejátéknak tekintette s így is büntette a játékosokat, míg ellenben a bíróság, itélkezés esetén, nem tudtak egyforma álláspontra jutni: az egyik szerencsejátéknak, a másik pedig kevésbé tilalmasnak ítélte a ramslit. Végül is a Kuriához került a ramsli-ügy. A Kuria jogegységi tanácsa aztán döntött a kérdésben és kimondta, hogy a ramsli szerencsejáték, amelyet ez okból minden hatóság-nak üldöznie kell.

A lisztcsempészés ellen. A lisztet és egyéb őrleményeket már régebb idő óta postai úton csempézik Ausztriába, ahol a magyar lisztet jó drágán hozták forgalomba. Ez ellen a visszaélés

ellen adta ki a kereskedelmi miniszter 76593. számú rendeletét, amellyel december 20-tól kezdve nemcsak a liszt, hanem a szalonna, hár, zsír és sertéshus postán való kivitelét megtiltotta. A rendelet szövege a következő:

Buza-, rozs-, árpa-, tengeri és rozslisztnek, valamint mindennemű szalonnának, hájnak, zsír-nak és sertéshusnak postai csomagokban bármely a magyar szent korona országainak területén kívül fekvő helyre való szállítását és ehhez képest ily tartalmu csomagoknak a postára feladását további rendelkezésig eltiltom. A jelen rendelet hatályosságáért érdeklében a m. kir. postának jogában áll mindazon csomagokat, melyekre nézve a tartalombevallás helyessége tekintetében a jelen rendelet szempontjából kétség merül fel, a feladó vagy a címzett, illetőleg megbízottjuk jelenlétében, ha pedig ennek akadály van, bizottságilag bármikor felbontani. Aki a jelen rendelet ellenére buza-, rozs-, árpa-, tengeri- és rozslisztet, bármilyen szalonnát, hájat, zsírt vagy sertéshúst tartalmazó csomagokat hamis tartalomnyilvánítással postára felad, kihágást követ el és 15 napig terjedhető elzárással és 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A jelen rendeletbe ütköző kihágás miatt indított rendőri büntető eljárás során a tilalom ellenére feladott árura nézve a törvény értelmében elkövetsének van helye. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságnak mint rendőri büntető bíróságnak, a székesfőváros államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik. Horvát-Szlavonországokban e kihágás miatt az ottani jogszabályok szerint erre hivatott hatóságok járnak el. Ez a rendelet 1915. évi december hó 20-ik napján lép életbe. Hatálya kiterjed a magyar szent korona országainak egész területére.

Nehézségek a szeszpiaccon. Naponta panaszkokat hallunk, hogy a szeszpiaccon uralkodó állapotok immár tarthatatlanok, a szeszszükséglet fedezése szinte leközíthetetlen akadályokkal jár, mert a készletek túlnyomó nagy részét kiviszik Ausztriába, mert ott sokkal magasabb árat fizetnek a szeszt, mint aminőt a mi maximális áraink. Szakkörökben az a vélemény, hogy olyan illuzórius értékű félrendsabályokkal, mint aminőket a pénzügyminiszter hir szerint életbe fog léptetni, — például annak kimondása, hogy a maximális meghaladó vételár a kincstárt illeti stb. — nem lehet itt célt érni. Ezek a mizériákon csak a szeszértékesítésnek központosításával és — ha már a kivitel tilalmát nem akarják megcsinálni — az elszállításoknak igazolványhoz kötésével lehet segíteni. Ez az utóbbi rendszabály már sok más fogyasztási cikk vasutón és hajón való szállítására való kiterjesztése nem okozhatna semmi nehézséget.

Cukor-főszabadítás. Az osztrák cukorközpont legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a fogyasztó cukor-gyárosoknak eladásra és szállításra 1916. januárjára kerek számban még 261.000 métermázsza finomított cukrot szabadít föl a fogyasztás kielégítésére. Adózás alól bejelentett kristály-, homok- és nyerscukornak szabadáttele arra való tekintettel, hogy nagy mennyiséget már eladtak ugyan, de még nem szállították, nem történt. A most szabaddá tett mennyiség eladására az alapárt a 100 kilogrammonkénti 88.50 koronáról 89 koronára emelik föl. Elsőrendű finomított nagy süveget érve. Továbbá eladásra és szállításra 1916 január-áprilisi időre még 76.000 métermázsza kristály-, illetve porcukrot szabadított föl a központ adózás nélkül való belföldi ipari célra.

A BORSZÉKI MADONNA savanyúviz, kitűnő borviz és asztaliviz.

Teljesen vasmentes, a bort és pezsgőt nem feketíti. Dus szén-savtartalmánál fogva az emésztést kedvezően befolyásolja.

Megrendelhető: Borszéki Fürdővállalat Részvénytársaságnál, Budapest, V. Nádor-u. 6. Telefon 157-81 és 162-84.

Külkereskedelmi forgalmunk az 1915. évi július havában. A m. kir. Központi Statisztikai Hivatal közlése szerint külkereskedelmi forgalmunk mennyiség szerint ez évi július havában a behozatalnál az előző hónap színvonalán maradt, míg a kivitelnél csökkenést mutat. Behoztunk július havában 4.5 millió q árut 130 millió K értékben, kivittünk pedig 2.6 millió q 91 millió K értékben, június havában 120 millió K értékű behozatal és 113.1 millió K értékű kivitel volt kimutatva. Az 1915. január—június hónapok főeredményeit az előző év megfelelő időszakával összehasonlítva, a következő képet nyerjük:

	Behozatal	Kivitel	Behozatali többlet
	értéke millió koronákban		

1914. január—július	1191.2	571.1	220.1
1915. január—július	814.5	763.6	45.9

Ausztriával való forgalmunkat külön vizsgálva, azt látjuk, hogy az előző év január—június hónapjaival szemben csak a behozatal értéke esett erősebben vissza, kivitelünk értéke aránylag csak kevéssel marad mögötte az előző évének. Behoztunk ugyanis Ausztriából az 1915. év első hét hónapjában 640.9 millió K, kivittünk Ausztriába ugyanezen idő alatt 657.1 millió K értékű árut. A behozatal visszaesése múlt év megfelelő időszakával szemben 176.9 millió K, a kivitel hanyatlása pedig 40.9 millió K.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Várház-körut 4. Telefon József 39—88 és 39—89. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióközlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

Az Első Magyar Részvény Serfőződe igazgatósága és felügyelő bizottsága mélyen megrendülve jelenti, hogy a vállalat érdemes igazgatósági tagja

Gundel János ur

december hó 28-ikán váratlanul elhunyt.

Hosszu évek munkásságának legjavát szentelte vállalatunknak, melynek pártatlan önzetlenségével egyik kiváló tagja volt.

Emlékét mindenkor hálás kegyelettel fogjuk megőrizni.

Mélyen tisztelt vendégeimnek, jó barátainknak és az összes ismerőseimnek boldog újévet kívánok jelenleg a harctérről

Hörl Gergely

Központi szálloda kávéház főpinczére.

Mindazokat a m. t. szállodás, vendéglős és kávé-s urakat, kik velünk az elmúlt esztendőben összeköttetésben voltak, az újév alkalmából szerencsekívánatainkkal üdvözöljük! Kérjük a megtisztelő bizalmukat a jövőre is, aminek megfelelni kedves kötelességünk leendő.

Boldog újévet!

Törley József és Tsa

pezsgőgyárosok, cs. és kir. udv. szállítók,
József főherceg Öfensége udv. szállítói.

Budapest.

Budafok.

Sok szerencsét kívánunk vevőinknek, a nagyérdemű vendéglős és kávé-s uraknak, kérve, hogy cégünket bizalmukkal tiszteljék meg az új esztendőben is.

Kiváló tisztelettel

A „Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek Borértékesítő Részvénytársasága“ Gyöngyös.

Tisztelt vevőink az újév alkalmával fogadják legjobb kívánataim kifejezését

Aich János

a Dreher Antal serfőzde részvénytársaság képviselője Budapesten.

Tisztelt vevőinek boldog újévet kíván a

Temesvári Polgári Sörfőződe Részvénytársaság

budapesti fióktelepe

IX ker., Tóth Kálmán-utca 8—10. sz.
Telefon-szám ... .. József 6—34.

Boldog újévet kíván tisztelt vevőinek

Stevánovics Döme

az „Első Magyar Részvény Serfőzde“
képviselője, Budapest.

A mélyen tisztelt vendéglős, kávé-s uraknak és nagyrabecsült megrendelőinknek boldog újévet kívánunk! Cégünket továbbra is becses támogatásukba ajánlva, maradunk kiváló tisztelettel

Louis François & Comp

cs. és kir. udvari szállítók.

Fülöp Szász Coburg Góthai herceg Öfensége szállítói.

Pezsgőgyárosok.

Budafok.

Tisztelt vevőink, jó barátaink és ismerőseink fogadják az újév alkalmából legjobb kívánataink kifejezését.

LITKE L.

pezsgőbor gyártelepe

Budapest.

Pécs.

Tisztelt vevőinknek az újév alkalmával szerencsekívánatainkat fejezzük ki.

Szent Lukácsfürdő kútvállalat r.-t.
(Kristályforrás)

BUDAPEST.

Boldog újévet kíván

t. üzletfeleinek

a „Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.“

Tisztelt vevőimnek boldog újévet kívánok

Demeter Sándor Károly

Haggenmacher Kőbányai és Budafoki Sörgyárak Részv.-Társaság képviselője
Budapest.

Alulirottak a nyilvánosság útján Boldog Újévet kívánunk támogatóinknak, kartársainknak, ismerőseinknek és barátainknak. 1916. 1916.

Bobek György

Pest szálloda bérője

Nagybecskerek.

Bandl Ferencz

vendéglős

József-körut 46.

Budapest.

Szívós Zsigmond

vendéglős

József-tér 1.

Budapest.

Glück Frigyes

a „Pannónia“ szálló tulajdonosa
Rákóczi-ut 1.

Budapest.

Ketter A. és Fia

pálya vendéglős

Székelykocsárd.

Putnoki István

vendéglős

József-u. 26.

Budapest.

Glück Erős János

keleti pályaudvari vendéglős

Budapest.

Kormány Ferencz

vendéglős

Kerepesi-ut 24.

Budapest.

Molnár Vilmos

kezygyáros

Károly-körut, városház.

Budapest.

Pincér urak figyelmébe!

Fő- és fizetőpincér urak, kiknek oldalzebtárca (párispénz) vagy pinczértáska (apró- és ezüst számára) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrész az aljával egy daraból készült — a legjutányosabb árak mellett szerethetik be.

Molnár Vilmos

kesztyű- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körut 28. szám.

(Központi városház.)

Gummi- és halhólyag-különlegességek tucatanként 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy raktár a legkiválóbb gyártmányú göröcsér, gumi-harisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkülönfélébb betegápolási cikkekben.

PALUGYAY
PEZSGŐ
KIVÁLÓ MINŐSÉGŰ HAZAI TERMÉK

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál a jég szóására, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérésre díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sófővédék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körut 32. sz.

SAJT.

Többféle kemény és lágy sajtot legfinomabb minőségben gyárt, továbbá eredeti emmentháliban állandóan nagy raktárt tart:

Stauffer és Fiai
magyarországi sajtgyárak **Répcelak**

Bérbe-adó

Szatmáron a színházzal szemben élénk forgalmu helyen a

VIKTÓRIA SZÁLLODA

60 vendégszobával, alatta kávéházzal és étteremmel.

A szálloda néhány éve épült csak, modern kétemeletes épület, s ugy a szállodai szobái, mint a kávéháza és az étterme csinosan be van rendezve, villanyvilágítással és légfűtéssel van ellátva, és azonnal átvehető.

Bővebb felvilágosítást nyújt

a Szatmári Gazdasági és Iparbank.

Kisebb

vasuti vendéglőt

esetleg egy jó forgalmu cantin, vagy gyár közelében jó forgalmu kisebb vendéglőt örök árban vagy bérbe vennék február hó 1-ére vagy május hóra.

Mayer Mór, Lendvayfalu.

U. p. Kerkaszentmiklós.

Egon derítőpor

minden ital derítésére alkalmas. Gyártja:

Olivinfabrik, Wien IX.
Nordbergstrasse 6-10.

PERZSASZÖNYEGEK

BEHOZATALA (Import)

eladás nagyban és kicsinyben,

valamint olajfestmények legolcsóbb árban.

KELLNER PÁLNÉ

Budapest, VIII., Üllői-ut 14, I. em. 3

Telefon: 73.

Szolyvai gyógyforrás

Számos orvosi tekintély véleménye alapján a **Bereg megye** sikeresen alkalmaztatik csusz és köszvény ellen. Csukorbetegség, epekő, a torok- és tüdőszervek bántalmainál, étvágytalanság, gyomor-, bél- és vesebajoknál. Kifűző ízű, igen üdítő ásványvíz. Megrendelhető: **SCHÖNBORN-BUCHHEIM** gróf urad. ásványvízeinek bérleténél SZOLYVÁN.

Világszerte utánózzák
Szent-István dupla malátásor utolérhetetlen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Serfőző R.-T.

Budapest—Kőbánya.

Figyelem!

Tojás!!

pótlék, mindennemű tészta és sütemény készítésére, tökéletesen pótolja a tojást

100 darab ára K. 2.50

Kettő

3, 4, 5, s több koronát takarít meg, ha rumot, likört, cognacot, szilvóriumot az általunk készített essentiából állítja elő. Kérjen árjegyzéket.

Sebők és Portörő Drogéria
Budapest, V., Visegrádi-utca 15.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta A legújabb technikai berendezésekkel 1,000,000 hl. felszerelt serfőzde évi gyártó képessége

Hordósörrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyal földi jégverem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. Telefon 52-58 és 52-00. Palackosörrendelés Budapestre és vidékre X. Külső Jászberényi-út 11. szám. Telefon 56-58. Budapestre a városi sörraktárakban is.

SZÁNTÓI SAVANYÚVIZ

elsőrendű természetes, szénsavdús asztali gyógyvíz.

Bornak: fűszer. Betegnek: gyógyszer. Egészségesnek; óvszer

Főraktár: **PÉCZELY ANTAL** ÁSVÁNYVIZ-NAGYKERESKEDŐNÉL

TELEFON: 40-97.

BUDAPEST, II., K. MARGIT-KÖRUT 50-52. SZ.

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kőőr, kőkorsókban. Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

AZ „ERDÉLYI PINCZE - EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

KOLOZSVÁROTT.

Sürgönyezim: Bortermelőik szövetezete, Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövetezeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekeket nyert tisztán kezelt és kitűnő minőségű fehér- és veres-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait. Megkeresésére készséggel küld árlapot az igazgatóság.

FOGAK

fogtömések, foghuzások a leg-sikeresebben eszközöltetnek ;

HEJCMANN REZSŐ FOGÁSZATI MÜTERMÉBEN

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 72. szám

FOGAD: 9-5-1g.

TELEFON 84-81.

Mielőtt

szükségletét
valódi hegyi
málna
szörpben

fedezné, kérjen
mintázott ajánlatot

STEINER
ÉS LÖWY

első besztercebányai
hidraulikus gyümölcs-
sajtoló és szörpgyártól
Besztercebányán

LITKE L.

pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Frígyes főherczeg
ő császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót ő cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGÓFAJOK:
„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélk)

Cognac

Czuba-Durozier et Cie.

francia cognac-gyár

Promontor.

Alapított 1884-ben.

Csakis elegánsabb
vendéglőbe tanuló-
leánynak ajánlko-
zik díjtalanul. Le-
vélbeni választ ké-
rek Csengery-u. 12.
I. em. 27.